

Provinciebreed

Samenwerkingsprogramma

**Vergunningverlening, Toezicht en
Handhaving**

2018

Inhoudsopgave

	blz
1. INLEIDING	
1.1 Aanleiding	3
1.2 Doel	3
1.3 Totstandkoming	3
1.4 Uitgangspunten	4
1.5 Gekozen handhavingssamenwerkingsactiviteiten	5
1.6 Borging van de uitvoering	5
2. TOELICHTING SAMENWERKINGSAFSPRAKEN	
2.1 Algemeen	5
2.2 Inbedden en verankeren van Informatie Gestuurd Handhaven en Ketenhandhaving	8
2.3 SER Energie Akkoord (Energiebesparing bij bedrijven)	8
2.4 Samenwerken op watergebied	10
2.5 Gezamenlijke implementatie Omgevingswet	10
2.6 Effectieve en efficiënte boa-samenwerking in het buitengebied	11
2.7 Gezamenlijke afstemming Wet natuurbescherming	11
2.8 Signaaltoezicht uitwerken tot een volwaardig VTH-instrument	12
2.9 Provinciebrede aanpak asbestdaken	12
2.10 Uniformeren VTH-beleid basistakenpakket	13

Bijlage: Uitwerking samenwerkingsafspraken 2018
(Formats met doel, resultaat en planning, gevraagde capaciteitsinzet en eventuele opmerkingen)

1. INLEIDING

U heeft het provinciebrede Samenwerkingsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving 2018 van de samenwerkende Utrechtse handhavingspartners in handen. Het programma is, net als in 2017, beperkt van opzet. Ook nu is bewust gekozen voor een klein aantal samenwerkingsprojecten (onder het motto: 'wat we doen, dat doen we goed!').

1.1 Aanleiding

Het Samenwerkingsprogramma 2018 is opgesteld volgens de wettelijke kwaliteitseisen¹ voor handhavingsorganisaties, zoals vastgelegd in paragraaf 5.2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht². Ook aan een jaarlijks programma van samenwerkingsactiviteiten moet een probleemanalyse en een bestuurlijke prioriteitenstelling ten grondslag liggen. Op basis van dat wettelijk kader is door de toenmalige 41 samenwerkende handhavingspartners in de provincie Utrecht op 8-2-2006 een Intentieverklaring handhavingssamenwerking 2005-2008 ondertekend. Genoemde intentieverklaring is door de huidige samenwerkingspartners eind 2012 verlengd tot en met eind 2014³. In de verklaring staat de afspraak, dat de provincie vanuit haar coördinerende en faciliterende taak jaarlijks een beperkt en kernachtig provinciebreed samenwerkingsprogramma opstelt. Dit samenwerkingsprogramma ontslaat gemeenten, waterschappen en provincie niet van de wettelijk plicht tot het laten opstellen van eigen handhavingsuitvoeringsprogramma(s).

1.2 Doel

Het doel van dit provinciebrede Samenwerkingsprogramma 2018 is:

- het formeel vastleggen van de afgesproken samenwerkingsafspraken voor het jaar 2018;
- het transparant maken van het doel en de inhoud van deze afspraken.

1.3 Totstandkoming

Het provinciebrede Samenwerkingsprogramma 2018 is tot stand gekomen in overleg met de leden van het ambtelijk Provinciaal Milieuoverleg (PMO) en de onderliggende werkgroepen. In deze ambtelijke gremia zijn de resultaten van is het programma 2017 geëvalueerd.

De uitkomsten hebben geleid tot voorstellen voor bestuurlijke (samenwerkings)prioriteiten voor 2017. Deze zijn in juni 2017 voorgelegd aan de leden van het bestuurlijk PMO en hebben voor 2018 geleid tot nagenoeg dezelfde bestuurlijk vastgestelde prioriteiten als in 2017:

- Inbedden en verankeren van Informatie Gestuurd Handhaven en Ketenhandhaving
- SER-Energie Akkoord (Energiebesparing bij bedrijven)
- Samenwerken op watergebied
- Gezamenlijke implementatie Omgevingswet
- Effectieve en efficiënte boa-samenwerking in het buitengebied
- Gezamenlijke afstemming Wet natuurbescherming
- Signaaltoezicht uitwerken tot een volwaardig VTH-instrument
- Provinciebrede aanpak asbestdaken
- Uniformeren VTH-beleid basistakenpakket (later toegevoegd)

¹ Besluit omgevingsrecht; Staatsblad 2010 143; hoofdstuk 7

² Wet algemene bepalingen omgevingsrecht; Staatsblad 2008 496; art. 5.4

³ De huidige Intentieverklaring handhavingssamenwerking wordt aangepast i.v.m. de Wet VTH

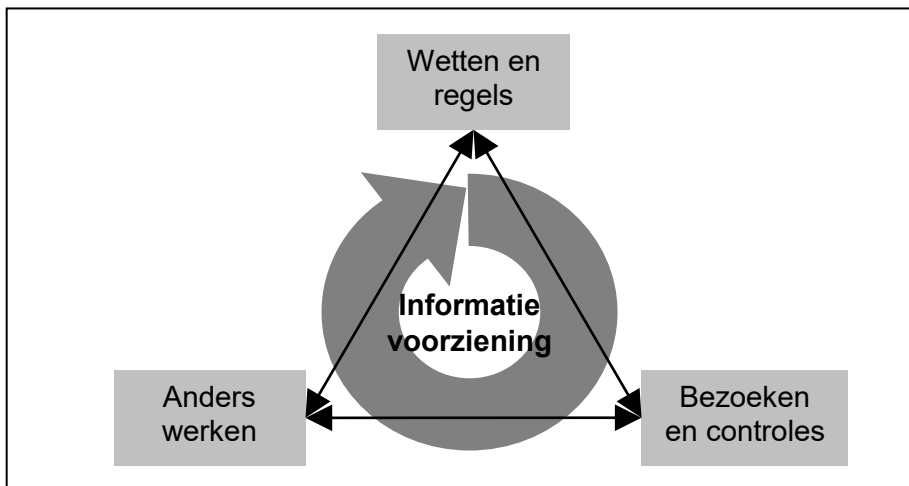
De prioriteiten zijn de afgelopen drie maanden door diverse ambtelijke werkgroepen uitgewerkt tot concrete samenwerkingsvoorstellen voor 2018, die nu gebundeld ter goedkeuring voorliggen.

1.4 Uitgangspunten

Aan het Samenwerkingsprogramma 2018 ligt een viertal uitgangspunten ten grondslag die hieronder puntsgewijs worden toegelicht.

Pijlers

Als pijlers van het Samenwerkingsprogramma 2018 kunnen worden aangemerkt: 'wetten en regels', 'anders werken', 'bezoeken en controles' en 'informatievoorziening'. In figuur 1 is de onderlinge relatie tussen deze vier pijlers verduidelijkt.

Figuur 1: De pijlers van het programma en hun onderlinge relatie.

Afspraken n.a.v. evaluatie

De opzet van het programma 2018 is in belangrijke mate bepaald door een in het oog springende conclusie uit een eerdere evaluatie: organisatorische ballast moet waar mogelijk worden vermeden. Bij de voorbereiding van het programma 2018 en de selectie van samenwerkingsactiviteiten zijn daarom de volgende uitgangspunten aangehouden:

- items moeten er provinciebreed daadwerkelijk 'toe doen';
- onderwerpen die in 2018 voor slechts twee (of drie) instanties relevant zijn, worden in beginsel niet in het Samenwerkingsprogramma 2018 opgenomen. Evenmin worden ze tijdens het ambtelijk PMO periodiek gemonitord;
- het Samenwerkingsprogramma 2018 moet voor de betrokken organisaties ruimschoots 'te behappen' zijn qua gevraagde inzet van menskracht en middelen.

Landelijke handhavingsprioriteiten

Voorheen werden voor handhavingssamenwerking jaarlijks meerjarige landelijke handhavingsprioriteiten vastgesteld, die de regionale partners verplicht dienden mee te nemen in hun provinciebrede samenwerkingsprogramma's. Het verschijnsel "landelijke handhavingsprioriteiten" bestaat nog steeds, maar heeft binnen de landelijke herziening van het gehele VTH-stelsel voor 2018 en verder nog niet geleid tot concrete landelijke prioriteiten.

De enige landelijke afspraak tussen Rijk en koepels is, dat alle betrokken instanties ook in hun VTH-taakuitvoering uitvoering gaan geven aan de afspraken van het SER Energie Akkoord.

1.5 Gekozen samenwerkingsactiviteiten

Op basis van al het vorenstaande wordt u voor het Samenwerkingsprogramma 2018 voorgesteld de uitvoering van de volgende activiteiten goed te keuren:

1. Inbedden en verankeren van Informatie Gestuurd Handhaven en Ketenhandhaving
2. SER-Akkoord (Energiebesparing bij bedrijven)
3. Samenwerken op watergebied
4. Gezamenlijke implementatie Omgevingswet
5. Effectieve en efficiënte boa-samenwerking in het buitengebied
6. Gezamenlijke afstemming Wet natuurbescherming
7. Signaaltoezicht uitwerken tot een volwaardig VTH-instrument
8. Provinciebrede aanpak asbestdaken
9. Uniformeren VTH-beleid basistakenpakket

De negen voorgestelde activiteiten worden hieronder in hoofdstuk 2 nader inhoudelijk toegelicht. In de bijlage wordt iedere samenwerkingsactiviteit in een format nader uitgewerkt, met een zo concreet mogelijke weergave van het doel, het resultaat en de planning en de gevraagde inzet van iedere betrokken partner.

1.6 Borging van de uitvoering

Het is de uitdrukkelijke bedoeling, dat iedere partner de inzet die hij in dit samenwerkingsprogramma toezegt ook daadwerkelijk vastlegt in het uitvoeringsprogramma 2018 van de eigen organisatie en/of - in geval van de gemeenten en de provincie – in het programma van de RUD Utrecht of het programma van de ODRU.

2. TOELICHTING SAMENWERKINGSPROGRAMMA 2018

2.1 Algemeen

De inzet van het programma 2018 is het zoeken naar de meerwaarde van samenwerking in de basis van het werk. De taakuitvoering van de betrokken instanties moet effectiever en efficiënter worden door samen te werken. Ketenhandhaving – waarbij iedere individuele instantie slechts een schakel van de gehele keten vormt – is een van taken die noopt tot betere samenwerking. In het programma 2018 wordt wederom een accent gelegd op ketentoezicht, zowel in de organisatie (inbedden en verankeren van Informatie Gestuurd Handhaven), als in de uitvoering (uitvoeren ketenprojecten) (samenwerkingsafspraken 1).

Energiebesparing vormt een kernpunt en eerste pijler van het SER Energie Akkoord om te komen tot een duurzame energievoorziening. Energiebesparing draagt bij aan milieudoelstellingen, leidt tot een lagere energierekening, verbetert de concurrentiepositie van Nederlandse bedrijven en geeft ook al op korte termijn een zeer gewenste impuls aan werkgelegenheid. De gezamenlijke instanties met een VTH-taak bij bedrijven hebben daarom afgesproken dat zij de komende jaren gaan benutten om via vergunningverlening, toezicht en

handhaving bedrijven te bewegen tot energiebesparing. Het zwaartepunt ligt bij de RUD-partners (gemeenten en provincie). Zij hebben “green deals” ontwikkeld voor de meerjarige uitvoering (tot 2020), waarvoor iedere RUD vanuit de SER-afspraken een financiële bijdrage van ongeveer € 100.000,- heeft ontvangen.

In het kader van de regeling energie efficiëntie (EED) zijn grote ondernemingen verplicht om iedere 4 jaar voor al hun vestigingen audits uit te voeren op het gebied van energiebesparing en vervoersmanagement. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om bedrijven en winkelketens met vaak tientallen vestigingen. Recent hebben al die ondernemingen een brief ontvangen over deze EED-verplichting. De audits zullen eind 2018, of waar mogelijk eerder, beoordeeld zijn door het bevoegd gezag. Uiteindelijk is het de bedoeling dat alle relevante energiegebruikers periodiek gecontroleerd worden (samenwerkingsafpraak 2).

De gezamenlijke waterschappen willen de samenwerking nog verder intensiveren. Hiervoor hebben de waterschappen i.s.m. de bevoegde gezagen een conceptvoorstel nader uitgewerkt waarin de basisvoorwaarden voor goede samenwerking, het gevoel van urgentie, gedeeld probleembesef en afhankelijkheidsbesef zijn verwerkt (samenwerkingsafpraak 3).

De komst van de Omgevingswet zal leiden tot grote aanpassingen in de organisatie en de taakuitvoering van veel van de samenwerkende partners. Ook op het gebied van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH). De uitvoering van de Omgevingswet vraagt om samenwerking van allerlei betrokken partijen. De partners hebben de behoefte uitgesproken om te komen tot een gezamenlijke en onderling goed afgestemde voorbereiding op de komst van de Omgevingswet.

Vergunningverlening, toezicht en handhaving omvatten slechts een deel van Omgevingswet en worden deels uitgevoerd door de Omgevingsdiensten/RUD's, waarbij het landelijke basistakenpakket het minimum vormt. Daarboven kan iedere opdrachtgever van een RUD zelf bepalen wat er aan Omgevingswetopdrachten aan de RUD wordt uitbesteed.

Dit betekent maatwerk per RUD en veel van de afgestemde voorbereiding verloopt dan ook in de contacten tussen de Utrechtse RUD's en hun opdrachtgevers, de gemeenten en de provincie. Voor ketenpartners als waterschappen, veiligheidsregio, politie, justitie en rijkspartners is het echter van groot belang dat er provinciebreed uniforme afspraken komen over werkprocessen, een gecoördineerd toezicht en heldere afspraken over ieders rol in de handhaving. Deze gecoördineerde voorbereiding is voor 2018 aangemerkt als gezamenlijke samenwerkingsprioriteit en wordt in samenwerkingsafpraak 4 nader geconcretiseerd.

In 2015 is een inventarisatie uitgevoerd hoe tot meer bo's in het buitengebied kan worden gekomen en hoe de bestaande capaciteit effectiever en efficiënter kan worden ingezet. De inventarisatie heeft geleid tot een zeer breed totaal-voorstel voor 2016, waarvan diverse onderdelen in 2016-2017 zijn gerealiseerd en de overige in 2018 worden geïmplementeerd (samenwerkingsafpraak 5).

Sinds 1 januari 2017 heeft de Wet natuurbescherming de Flora- en faunawet, Boswet en Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. Door de drie afzonderlijke wetten samen te voegen in één natuurwet is toepassing van deze regelgeving vereenvoudigd en zijn er minder administratieve lasten.

Na de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming is de regie, die voorheen bij de Rijksoverheid lag, aan de provincies overgedragen. Hoewel de gemeenten er wettelijk gezien geen nieuwe taak bij krijgen, blijken zij de gevolgen van de nieuwe natuurwet toch als een extra belasting te ervaren, vooral omdat bij sommige activiteiten uit de omgevingsvergunning de kans op effecten voor beschermde dier- en plantensoorten uit de Wet natuurbescherming groot is. De

gezamenlijke afstemming van de Wet natuurbescherming komt in samenwerkingsafpraak 6 aan de orde.

Toezichthouders zouden meer gebruik kunnen maken van signalen die hen bereiken van collega's met toezichts- en beheerstaken om het werk goed uit te voeren. Zij krijgen echter niet alleen signalen, maar geven deze ook af. Ook van zaken buiten het eigen vakgebied kunnen zij het gevoel hebben dat iets niet in orde is. Hoe deze vorm van toezicht (=signaaltoezicht) kan uitgroeien tot een volwaardig instrument, wordt beschreven in Samenwerkingsafpraak 7.

Het verbod op het in bezit hebben van asbestdaken wordt opgenomen in de Wet milieubeheer. Vaststelling heeft nog niet plaatsgevonden. Het wetsvoorstel is controversieel verklaard en zal dus pas na de formatie zijn vervolg krijgen. Uitgangspunt is nog altijd dat de verantwoordelijkheid voor de sanering ligt bij de eigenaar van het dak. Het toezicht op de verwijdering ligt bij het bevoegd gezag (in dit geval de gemeente/Omgevingsdienst). Vóór 2024 moet er een enorme hoeveelheid vierkante meters gesaneerd worden (landelijk geschat ca 120 miljoen m²). Deze uitdaging vraagt om zowel een wortel als een stok. Het verkrijgen van een goed beeld van deze uitdaging (om hoeveel m² gaat het?, waar liggen de daken?, bij wie liggen de daken?) vormt het startpunt om vervolgens te kunnen komen tot effectieve stimuleringsmaatregel (wortel) en een effectieve inzet van toezicht & handhaving (stok).

Een provinciebreed onderzoek naar asbestdaken was in 2017 aangemerkt als gezamenlijke samenwerkingsprioriteit. In totaal nemen 21 gemeenten deel aan dit project. Voor al deze gemeenten zijn eind 2017 de asbestverdachte daken in beeld gebracht. In de wetenschap dat er straks wordt beschikt over die gegevens, is het tijd om samen vorm te geven aan de aanpak. Doel is de sanering van asbestdaken te versnellen. Dit is in samenwerkingsafpraak 8 nader geconcretiseerd.

Op 1 juli 2017 is het Besluit omgevingsrecht (Bor) aangepast naar aanleiding van de invoering van de Wet VTH. In artikel 7.2 van het Bor staat nu de wettelijke eis dat de bestuurlijke instanties die gezamenlijk de opdrachtgevers van een omgevingsdienst vormen (= gemeenten en provincies, in enkele gevallen ook waterschappen) gezamenlijk komen tot een uniformering van hun VTH-beleid voor het verplichte basistakenpakket. De uniformeringseis betreft niet de plustaken die iedere instantie vrijwillig aan een omgevingsdienst kan opdragen.

Hoewel dit onderwerp in het voorjaar niet is benoemd tot bestuurlijke samenwerkingsprioriteit voor 2018 (speelt immers pas sinds 1 juli) en de opdracht primair gericht is aan de opdrachtgevers van de omgevingsdiensten, is er veel voor te zeggen om het onderwerp in 2018 provinciebreed afgestemd op te pakken. Immers, instanties van wie het werkgebied de grenzen van de omgevingsdiensten overstijgt (waterschappen, de veiligheidsregio, de provincie, politie, justitie en rijksdiensten) zijn alle gebaat bij een provinciebrede uniformering van het VTH-beleid i.p.v. geconfronteerd te worden met een verschillend VTH-beleid per omgevingsdienst. Ook voor het bedrijfsleven en de burgers is een uniforme uitvoering (rechtsgelijkheid en rechtszekerheid) wenselijk.

In diverse provincies is een provinciebrede uniforme uitvoering van het basistakenpakket reeds realiteit en in het Bor is geen invoeringstermijn opgenomen. De wettelijke eis geldt dus al vanaf 1 juli jongstleden. Om deze redenen wordt onder 9 voor 2018 een samenwerkingsvoorstel "uniformeren VTH-beleid basistakenpakket" voorgesteld, gericht op het realiseren van een uniform beleid voor beide Utrechtse omgevingsdiensten per 1 juli 2018.

Hieronder worden de 9 samenwerkingsafspraken inhoudelijk nader toegelicht, met in de bijlage een zo concreet mogelijk overzicht van het doel, de resultaten en planning en de gevraagde inzet van iedere betrokken instantie.

2.2 Inbedden en verankeren van Informatie Gestuurd Handhaven en Ketenhandhaving

Informatie Gestuurd Handhaven is het planmatig en gestructureerd gegevens verzamelen en analyseren op basis waarvan bedrijven en personen, handelingen of handelingsmomenten kunnen worden aangeduid, die de aandacht waard zijn. Dit instrument vormt een belangrijk onderdeel bij de voorbereiding van o.a. Ketenhandhaving.

Een volgende stap is om aan de hand van analyseresultaten tot uitvoering van toezicht en handhaving te komen waarbij afstemming tussen interventies op bestuurs- en strafrecht niveau plaatsvindt. De partners zoeken, afhankelijk van het onderzoeksobject, elkaar in de aanpak op, om optimaal gebruik te maken van elkaars complementaire kennis, kwaliteiten en mogelijkheden. Het betreft derhalve een vergaande samenwerkingsvorm tussen bestuursrecht en (mogelijk) strafrecht.

Medewerkers, die zich in de Regionale Uitvoeringsdiensten met IGH/ketentoezicht bezighouden, hebben zich de afgelopen jaren gezamenlijk reeds stapsgewijs voorbereid op deze taak. Het jaar 2018 zal in het teken staan van het verder efficiënt en effectief inbedden en verankeren van Informatie Gestuurd Handhaven in de beide Utrechtse RUD's: de ODRU en de RUD Utrecht. Uiteraard in wisselwerking met alle overige betrokken Utrechtse ketenpartners.

IGH vormt een belangrijk onderdeel bij de voorbereiding van o.a. Ketenhandhaving. Ook hier hebben de betrokken partners de afgelopen jaren reeds de nodige meters gemaakt en concrete ketenprojecten uitgevoerd. Het is de bedoeling om ook in 2018 minstens 2 ketengerichte projecten uit te voeren. Omdat ketengerichte projecten vooral een intensieve voorbereiding vergen, is het van belang om menskracht vrij te maken om deze concrete projecten te organiseren.

Conform eerdere afspraken worden hierbij ook alle reeds lopende initiatieven van o.a. het Regionaal Milieu Team (voorheen Politie Milieudienst) en de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) betrokken. Bij de uitvoering van projecten wordt tevens aansluiting gezocht bij het Netwerk Grondstromen.

Voor 2018 worden in ieder geval de uitvoeringsprojecten 'meldingen toepassing grond', 'afvalstromen bij garagebedrijven' en 'Sanering bovengrondse tanks PGS30' voortgezet.

2.3 SER-Energie Akkoord (Energiebesparing bij bedrijven)

In september 2013 is door een groot aantal partijen, waaronder de rijksoverheid, werkgevers- en werknemersorganisaties, natuur- en milieuorganisaties, financiële instellingen en de VNG, het energieakkoord voor duurzame groei (het SER Energieakkoord) afgesloten. Doel van dit akkoord is om gezamenlijk te werken aan energiebesparing, het vergroten van het aandeel duurzame energie en een toename van de werkgelegenheid.

In het SER akkoord is vastgelegd dat energiebesparing bij bedrijven een hogere prioriteit gaat krijgen. Al sinds lange tijd geldt er voor bedrijven een verplichting om energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd korter dan vijf jaar te implementeren. Op deze wettelijke eis wordt niet overal toezicht gehouden, dit terwijl de energiebesparingspotentie groot is: in het energieakkoord is 36 PJ toegerekend aan energiebesparing bij bedrijven, indien de wettelijke eis goed wordt gehandhaafd. In de provincie Utrecht zullen er bijvoorbeeld grote kansen liggen bij kantoren en onderwijsinstellingen.

Het ministerie van I&M heeft verschillende acties opgestart om het toezicht houden op energiebesparing te vereenvoudigen. Er zijn lijsten met erkende maatregelen ontwikkeld. Deze lijsten bevatten maatregelen die zijn opgesteld in samenwerking met brancheverenigingen, welke in vijf jaar terugverdiend worden. Er zijn scholingstrajecten en handreikingen ontwikkeld en er is een expertisecentrum. Daarnaast is er een budget vanuit I&M beschikbaar (ruim € 3 mln. voor heel Nederland) als tegemoetkoming in de kosten.

Het daadwerkelijke contact met bedrijven over energiebesparing zal moeten gebeuren door gemeenten, provincies en uitvoeringsdiensten. Het ministerie heeft afspraken gemaakt over acties op het gebied van energiebesparing bij bedrijven. Dit heeft het ministerie gedaan door een 'green deal' te sluiten op regionaal niveau. De basis van de afspraken is een plan vanuit de regio met daarin de acties die tot 2020 uitgevoerd gaan worden door gemeenten, provincie en uitvoeringsdiensten om energiebesparing bij bedrijven te realiseren.

Vanuit het ministerie is er personele capaciteit beschikbaar om een 'green deal' met de regio Utrecht te ontwikkelen. Om de 'green deal' te kunnen ontwikkelen is capaciteit vanuit de regio noodzakelijk. Het gaat dan om capaciteit bij de partners (RUD Utrecht, ODRU, de gemeenten die zelf met energiebesparing actief zijn en de provincie) binnen de provincie Utrecht.

De samenwerkingsafpraak richt zich op de uitvoering van het per omgevingsdienst vastgestelde projectplan dat inzicht geeft hoe de partners in de provincie Utrecht de doelstellingen van het SER-Akkoord gaan realiseren⁴.

Bedrijven die vallen onder de regeling energie efficiëntie (EED) zijn verplicht om iedere 4 jaar voor al hun vestigingen audits uit te voeren op het gebied van energiebesparing en vervoersmanagement. Deze audits zullen voor eind 2018, of waar mogelijk eerder, beoordeeld worden door het bevoegd gezag. Bij de beoordeling wordt de samenwerking gezocht om te voorkomen dat soortgelijke bedrijven verschillend beoordeeld worden.

Bedrijven die niet aan deze verplichting hebben voldaan, zijn/worden hier op aangesproken. In het kader van een energieproject van VNG en I&M (via Omgevingsdienst NL) worden bedrijven bezocht specifiek voor het aspect energie. Die bedrijven worden geselecteerd die niet vaak gecontroleerd worden op het aspect milieu breed, maar wel een hoog energieverbruik kunnen hebben. De branches waar in 2017-2018 op gefocust wordt, zijn o.a.: kantoren, gezondheids- en welzijnzorginstellingen, autoschadeherstelbedrijven, hotels en restaurants, mobiliteitsbranche, levensmiddelenbranche en de agrarische sector.

Om bedrijven te stimuleren energiebesparende maatregelen toe te passen, wordt o.a. de samenwerking gezocht om regionale initiatieven provinciebreed uit te rollen om zodoende de gezamenlijke ambities in de praktijk te brengen. Voorbeeld hiervan (waaraan gewerkt wordt met de ODRU, RUD en de provincie) is het maken van een informatiekits (=rugzakje), met aanvullende informatie voor de toezichthouders. Met het rugzakje is de toezichthouder in staat de ondernemer meer informatie te geven en de ondernemer te ontzorgen om energiemaatregelen te nemen.

Verder wordt via U-THUIS⁵ ook gewerkt aan een regionale aanpak voor de zorgsector. Een voorstel ligt hiervoor bij Uthuis om voor de zorgsector te werken met Milieuthermometer zorg⁶

⁴ Een deel van de deelnemende partijen in het verzorgingsgebied van de RUD Utrecht heeft de taken met betrekking tot energiebesparing niet overgedragen. De specifieke wensen en ideeën van deze, maar ook van de andere gemeenten zijn geïnventariseerd zodat bij de uitvoering van het project hier rekening mee wordt gehouden.

⁵ In U-THUIS werken 15 Utrechtse gemeenten samen om woningeigenaren te ondersteunen met energiebesparing en duurzaam opwekken van energie.

⁶ Met de tool kunnen ziekenhuizen onder andere resultaten van milieuprestaties en het milieumanagement inzichtelijk maken voor personeelsleden, patiënten, bezoekers en overheid.

als alternatief voor de verplichtingen voor de Wet Milieubeheer en de EED. Wel met als uitgangspunt dat er dan meer energiemaatregelen worden genomen dan het wettelijk minimum (de erkende maatregelen).

2.4 Samenwerken op watergebied

Gemeenten en waterschappen zorgen samen voor een samenhangend waterbeheer. Gemeenten zamelen huishoudelijk en bedrijfsafvalwater in, waterschappen zuiveren dat water. Daarnaast maken zij samen keuzes over hoe om te gaan met afvloeiend hemelwater en grondwater. Door de rioolstelsels en rioolwaterzuiveringen optimaal te benutten, zorgen zij dat het watersysteem niet onnodig wordt belast.

Afstemming is zeker ook van belang bij het kwaliteitsbeheer ten aanzien van indirecte lozingen (lozingen op het gemeentelijke rioolstelsel). Waterschappen hebben hierbij een adviesrol en de bevoegdheid om toezicht te houden. Dit is geregeld in de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht). Met de komst van de Waterwet zijn gemeenten en provincies bevoegd gezag geworden voor alle indirecte lozingen. Bij de vernieuwde wetgeving is samenwerking het uitgangspunt. Om alle taken en plichten goed te kunnen uitvoeren, moeten gemeenten, provincie en waterbeheerders (waterschappen en Rijkswaterstaat) samenwerken en hun bevoegdheden gezamenlijk inzetten. Alleen dan kunnen zij de wettelijk geboden beleidsvrijheid optimaal benutten om het (afval)waterbeheer naar de eisen en wensen van burgers, bedrijven en de fysieke leefomgeving vorm te geven.

De gezamenlijke waterschappen willen de samenwerking nog verder intensiveren. Hiervoor hebben de waterschappen i.s.m. de bevoegde gezagen een conceptvoorstel nader uitgewerkt waarin de basisvoorwaarden voor goede samenwerking, het gevoel van urgentie, gedeeld probleembesef en afhankelijkheidsbesef zijn verwerkt. Het voorstel, dat ter bespreking voorligt in het overleg tussen de OD's en hun opdrachtgevers, geeft o.a. inzicht bij welke bedrijfscategorieën de waterschappen (om niet) blijven adviseren, c.q. toezicht blijven uitvoeren en bij welke bedrijfscategorieën zij in principe geen advies meer geven en geen toezicht⁷ meer uitvoeren.

Om ervoor te zorgen dat de omgevingsdiensten kennis over deze categorieën opbouwen, is in 2017 het project zeefdrukkerijen en gemeentewerven gezamenlijk uitgevoerd. Voor het project in 2018 stellen de waterschappen voor om de laboratoria en ziekenhuizen gezamenlijk te bezoeken. Hierbij zal de aandacht uitgaan naar bron- en beheersgerichte maatregelen ter voorkoming van het ontstaan van afvalwater en het voorkomen van verontreinigingen in het afvalwater. Om dit proces te ondersteunen, wordt specifieke voorlichting georganiseerd, met als belangrijkste doel: borging van de watertaken, het verhogen van de uitvoeringskwaliteit van de vth-taken bij vergunningverlening en toezicht op lozingen en het afstemmen en verbeteren van de onderlinge contacten.

2.5. Gezamenlijke implementatie Omgevingswet

De voortgang van het landelijke proces van ontwikkeling van de Omgevingswet in 2017 geeft het beeld dat ook het jaar 2018 vooral nog in het teken zal staan van het concretiseren van de

⁷ Uiteraard kunnen in overleg nadere afspraken gemaakt worden over 'probleembedrijven'. Het komt nog wel eens voor dat een omgevingsdienst een probleembedrijf heeft en graag het toezicht indirecte lozing samen met of door het waterschap wil laten uitvoeren. Hoe hiermee wordt omgegaan, kan per waterschap verschillen.

impact, de veranderopgave en de veranderaanpak voor het VTH-takenpakket. Dit geldt zowel voor individuele instanties als voor de onderlinge samenwerking.

Voor een gecoördineerde afstemming van de implementatie van de Omgevingswet met alle betrokken VTH-partners in Utrecht willen we ons daarom in 2018 richten op:

- Het nog concreter inzicht krijgen in de mogelijke impact, veranderopgave en veranderaanpak van de diverse bevoegheidsveranderingen die de Omgevingswet met zich meebrengt;
- Scherp inzicht krijgen in de mogelijke impact, veranderopgave en veranderaanpak van de ('beleidsneutrale') integratie van de wet VTH in de Omgevingswet;
- Verkenning van de veranderopgave en –aanpak van de wet Private bouwtoetsing;
- Verkenning van de veranderopgave als gevolg van aanvullingswetten Bodem, Natuur, Grondeigendom en Geluid;
- Verkenning van de veranderopgave voor toezicht en handhaving door actieve Utrechtse deelname aan de landelijke verkenningen op dit punt.

Voor dit laatste heeft de Provincie inmiddels contact gezocht met de mensen van het programma "Aan de slag met de Omgevingswet". In onderling overleg wordt al gewerkt aan een met de leden van het ambtelijk PMO te houden botsproef/expertsessie rond een complex bedrijf (met vergunning) en rond een inrichtingssituatie vallend onder algemene regelgeving.

Voor de overige genoemde aspecten doet de provincie - in afstemming met haar VTH-partners - eind 2017/begin 2018 een procedurevoorstel. De provincie stelt daarbij ondersteuning van een extern adviesbureau ter beschikking.

2.6 Effectieve en efficiënte boa-samenwerking in het buitengebied

De druk op het buitengebied neemt toe. Op het grensvlak van groene wet- en regelgeving en openbare orde en veiligheid ontstaat steeds meer overlast door zaken als bijv. illegale motorcross, mountainbiken, afvaldumpingen (xtc) en overige recreatie-uitwassen. Vooral de Utrechtse groene partners als Recreatie Midden Nederland en particuliere landgoederen en terreinbeherende organisaties hebben last van deze toenemende druk, maar ook gemeenten, die van de rechter mogen opdraaien voor de verwijderingskosten van afvaldumpingen.

Het overall toezicht in het buitengebied neemt echter juist af. Het aantal groene buitengewone opsporingsambtenaren (boa's) neemt door vergrijzing en toenemende kosten en opleidingseisen (1 jaar basiscursus, 2 jaar vervolgopleiding, verplichte jaarlijkse bijscholing) in rap tempo af. Opvolging ondervindt daardoor steeds grotere problemen. De samenwerking tussen de diverse betrokken instanties verloopt - dankzij de inzet van het provinciale "Groen Platform" - qua afstemming al jaren goed, maar in operationele sfeer is de samenwerking nog voor verbetering vatbaar.

Deze problematiek heeft geleid tot een samenwerkingsproject in het samenwerkingsprogramma 2015. Er is onderzoek gedaan naar de wensen en de bereidheid te investeren in een effectievere en efficiëntere operationele boa-structuur voor het toezicht in het Utrechtse buitengebied. De inventarisatie heeft geleid tot een zeer breed totaal-voorstel waarvan diverse onderdelen in 2016-2017 zijn gerealiseerd en de overige worden in 2018 geïmplementeerd. Op verzoek van de gemeente de Ronde Venen wordt onderzocht of meer efficiency en effectiviteit bereikt kan worden bij de inzet van toezichts- en handhavingscapaciteit van de

diverse instanties op de Vinkeveense Plassen en of groene boa's daar ook een bijdrage aan kunnen leveren (samenwerkingsafspraken 4).

2.7. Gezamenlijke implementatie Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming formuleert nieuwe verantwoordelijkheden voor de provincies. Provincies krijgen daardoor extra ruimte om de doelstellingen voor natuur te realiseren en om natuur met andere maatschappelijke belangen te laten samengaan. Provincies ontwikkelen beleid om deze verantwoordelijkheden vorm te geven en te implementeren. De implementatie van de Wet natuurbescherming kreeg onder hoge druk vorm en is daardoor nog relatief beleidsarm. Na de implementatie is meer tijd beschikbaar voor de verdere ontwikkeling van beleid waarmee de wet maximaal is in te zetten voor de provinciale beleidsdoelen. Bij de integratie van de Wet natuurbescherming in het provinciaal beleid zijn als belangrijke thema's te onderkennen: de mogelijke bijdrage van de Wet natuurbescherming aan algehele provinciale natuurbeleidsdoelen, invulling van het beschermingsregime voor soorten en de vormgeving van actieve soortenbescherming.

De rol die gemeenten spelen bij de wettelijke bescherming van planten- en diersoorten wordt steeds groter. Van oudsher zijn gemeenten beheerder van de openbare ruimte en stellen zij bestemmingsplannen op. Daarbij spelen zij een actieve rol bij het borgen van de aanwezige natuurkwaliteit door het toepassen van bestemmingen en planregels waarbij rekening moet worden gehouden met de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Alleen door samen op te trekken, kunnen doelen gerealiseerd worden. Om de samenwerking tussen provincie en de gemeenten een impuls te geven, heeft de provincie een voorstel uitgewerkt om gemeenten tegemoet te komen bij de uitvoering van de Wnb. Onderdelen daarvan zijn het delen van kennis en het bijdragen aan het uitvoeren van onderzoeken voor soortenmanagementplannen waarmee de uitvoering van de wet zowel voor gemeenten als voor de inwoners eenvoudiger kan.

2.8. Signaaltoezicht uitwerken tot een volwaardig VTH-instrument

Werken partners met verschillende verantwoordelijkheden bewust samen (gemeente, provincies, waterschappen en de VRU), dan spreken we van ketensamenwerking. Het is daarbij de vraag welk doel de samenwerking dient – zoals betere programmering, preventie, signaleren, beoordeling of sanctionering – en welke organisatievorm of coördinatie daarbij het beste past. Het centrale samenwerkingsmotief bij ketensamenwerking is vergroting van de effectiviteit van de handhaving. Hierdoor vermindert de toezichtsdruk en is het mogelijk, waar nodig, daadkrachtiger op te treden. Signaaltoezicht zou daar een bijdrage aan kunnen leveren. Samenwerkingsafspraken 7 beschrijft hoe signaaltoezicht kan uitgroeien tot een volwaardig instrument.

2.9. Provinciebrede aanpak asbestdaken

Het verkrijgen van een goed beeld van deze uitdaging (om hoeveel m² gaat het?, waar liggen de daken?, bij wie liggen de daken?) vormt het startpunt om vervolgens te kunnen komen tot effectieve stimuleringsmaatregelen (wortel) en een effectieve inzet van toezicht & handhaving (stok). Een provinciebreed onderzoek naar asbestdaken was in 2017 aangemerkt als gezamenlijke samenwerkingsafspraken. In totaal nemen 21 gemeenten deel aan dit project. Voor al deze gemeenten zijn eind 2017 de asbestverdachte daken in beeld gebracht. In de

wetenschap dat we straks beschikken over die gegevens, is het tijd om samen vorm te geven aan de aanpak. Doel is de sanering van asbestdaken te versnellen.

Tijdens een drukbezochte bijeenkomst in juni is een aantal oplossingsrichtingen geformuleerd die in het Samenwerkingsprogramma 2018 nader zijn uitgewerkt. Deze hebben betrekking op:

1. Het maken van een gezamenlijke kosten-baten analyse (is het goedkoper om straks te handhaven of nu te ontzorgen?)
2. Het vormen van een informatieteam,
 - o Mogelijk vanuit de uitvoeringsdiensten
 - o Mogelijkheden inzichtelijk maken voor asbestdaken-eigenaren
 - o Communicatietraject opzetten met asbestdaken-eigenaren
 - o Verkopers van daken benaderen
3. Bestuur meer betrekken bij het onderwerp, bijvoorbeeld door een bijeenkomst met de bestuurders
4. Gezamenlijke afspraken met woningbouwcorporaties

Deze punten zijn in samenwerkingsafspraken 8 nader uitgewerkt.

2.10. Uniformeren VTH-beleid basistakenpakket

Op 1 juli 2017 is het Besluit omgevingsrecht (Bor) aangepast naar aanleiding van de invoering van de Wet VTH. Met deze aanpassingen wil de wetgever de fragmentatie in de samenwerking en uitvoering op VTH gebied verminderen en meer eenheid brengen in de uitvoering. Zo wordt ook bevorderd dat er een gelijk speelveld ontstaat voor bedrijven. Met de wijzigingen wordt ervan uitgegaan dat het een positief effect heeft op de kwaliteit van de leefomgeving en de veiligheid van burgers

Een belangrijke stap om dit te bereiken komt naar voren in artikel 7.2 van het Bor. Het is nu een wettelijke eis dat de bestuurlijke instanties, die gezamenlijk de opdrachtgevers van een omgevings vormen (= gemeenten en provincies, in enkele gevallen ook waterschappen) gezamenlijk komen tot een uniformering van hun VTH-beleid voor het verplichte basistakenpakket.

Hoewel de uniformiteitseis geldt per omgevingsdienstgebied, is er veel voor te zeggen om de wettelijke plicht niet per omgevingsdienst/RUD, maar provinciebreed op te pakken. Immers, instanties van wie het werkgebied de grenzen van de omgevingsdiensten overstijgt (waterschappen, de veiligheidsregio, de provincie, politie, justitie en rijksdiensten) zijn alle gebaat bij een provinciebrede uniformering van het VTH-beleid i.p.v. geconfronteerd te worden van een verschillend VTH-beleid per omgevingsdienst. Ook voor het bedrijfsleven en de burgers is een uniforme uitvoering (rechtsgelijkheid en rechtszekerheid) wenselijk.

Gezien de belangen bij uniformiteit voor burgers en bedrijven én voor de VTH-instanties die overstijgend aan de omgevingsdienstgrenzen werken, ontwikkelen we daarom – in nauwe afstemming tussen beide Utrechtse omgevingsdiensten en de betrokken PMO-partners - gezamenlijk een proces om per 1 juli 2018 zo veel mogelijk provinciebrede uniformiteit in het VTH-beleid voor de uitvoering van het basistakenpakket te bereiken. Dit proces vergt instemming van de AB's van beide Utrechtse omgevingsdiensten.

De afgelopen jaren hebben gemeenten beleid voor toezicht en handhaving vastgesteld. Enkele gemeenten hebben dat ook gedaan voor vergunningverlening. Deze beleids-documenten vormen het vertrekpunt voor de gewenste uniformering van VTH-beleid. Uitgangspunt voor dit uniformeringsproces is ook: Provinciebrede uniformering waar nodig en wenselijk, lokaal/regionaal maatwerk waar mogelijk en wenselijk.

De provincie faciliteert beide omgevingsdiensten bij dit proces met ondersteuning van een extern bureau.

Bijlagen:

Formats met daarin een omschrijving van het doel, de resultaten en planning en - waar mogelijk zo concreet mogelijk – de gevraagde capaciteitsinzet voor de volgende samenwerkingsactiviteiten:

1. Inbedden en verankeren van Informatie Gestuurd Handhaven en Ketenhandhaving
2. SER-Akkoord (Energiebesparing bij bedrijven)
3. Samenwerken op watergebied
4. Gezamenlijke implementatie Omgevingswet
5. Effectieve en efficiënte boa-samenwerking in het buitengebied
6. Gezamenlijke afstemming Wet natuurbescherming
7. Signaaltoezicht uitwerken tot een volwaardig instrument
8. Provinciebrede aanpak asbestdaken
9. Uniformeren VTH-beleid basistakenpakket

			Projectnummer	1
Pijler	✓ Bezoeken en controles	✓ Informatie-voorziening	✓ Anders werken	☐ Wetten en regels
Titel	Informatie Gestuurd Handhaven (IGH) en Ketenhandhaving			
Doel	Alle handhavingspartners gaan ter voorbereiding op een goede ketenhandhaving werk maken van het onderwerp 'Informatie-Gestuurd Handhaven'. Informatie Gestuurd Handhaven is met behulp van informatietechnologie doelgerichter en pro-actiever handhaven met als doel het vergroten van het nalevingsgedrag. Een volgende stap is om aan de hand van analyseresultaten tot uitvoering van toezicht en handhaving te komen waarbij afstemming tussen interventies op bestuurs- en strafrecht niveau plaatsvindt.			
Resultaat en Planning	Het jaar 2018 staat voornamelijk in het teken van het gezamenlijk inbedden en verankeren van Informatie Gestuurd Handhaven in de beide Regionale Uitvoeringsdiensten. Dit betekent o.a.: - Het ontwikkelen van een (gezamenlijk werkplan) voor 2018 en verder, met daarin voorstellen voor uit te voeren ketenprojecten; - Het concretiseren (maken plan van aanpak) van uit te voeren ketenprojecten en de uitvoering als projecttrekker begeleiden. Het uiteindelijke resultaat moet zijn: een gezamenlijke operationele structuur voor het verzamelen, delen en controleren van informatie over mogelijke overtredingen met bijvoorbeeld verontreinigde grond / bagger, inclusief aanspreekpunten per partnerorganisatie. Voor 2018 worden in ieder geval de uitvoeringsprojecten 'meldingen toepassing grond', 'afvalstromen bij garagebedrijven' en 'Sanering bovengrondse tanks PGS30' voortgezet. Planning : 2017 tot eind 2018			
Gevraagde inzet	RUD Utrecht en ODRU: (Implementatie IGH in de organisatie, het organiseren van expertsessies, analyse informatie, ontwikkelen werkplan, uitvoeren ketenhandhaving): 1000 resp. 600 uur Alle overige ketenpartners : het aanleveren van informatie via expertsessies: 8 uur Uitvoering Ketenprojecten (deelnemers en ureninzet nog nader te bepalen).			
Opmerkingen	Het samenwerkingsproject is een vervolgstap in het reeds enkele jaren met alle betrokken partners ingezette proces om gezamenlijk te komen tot het ontwikkelen en implementeren van IGH als element voor betere ketenhandhaving. In de landelijke kwaliteitscriteria is vastgelegd dat gemeenten en provincies IGH/Ketenhandhaving via hun RUD's dienen te regelen met minimaal 2 fte.			

			Projectnummer	2
Pijler	☐ Bezoeken en controles	☒ Informatie-voorziening	☒ Anders werken	☐ Wetten en regels
Titel	Energiebesparing bij bedrijven			
Doel	Op grond van de Wet Milieubeheer zijn bedrijven verplicht energiebesparende maatregelen te nemen die binnen vijf jaar kunnen worden terug verdiend. Deze wetgeving wordt momenteel onvoldoende nageleefd. Het doel is dat bedrijven in de provincie Utrecht in ieder geval de energiebesparende maatregelen nemen die zij verplicht zijn om te nemen. In het licht van de grote opgave van de energietransitie is dit echter nog niet voldoende. Een snelle omschakeling naar een volledig duurzame energievoorziening is alleen mogelijk als het besparingspotentieel optimaal wordt benut.			
Resultaat en planning	• De EED- audits zullen voor eind 2018, of waar mogelijk eerder, beoordeeld worden door het bevoegd gezag. • Verder ontwikkelen van de energykit • Meer inzichtelijk maken van wat bereikt is en kan worden aan energiebesparende maatregelen bij bedrijven. • Onderzoek starten naar geschikte sectoren voor green deals energiebesparing en mogelijk te behalen resultaten. Op basis van dit onderzoek wordt een voorstel voorgelegd voor één of twee sectoren een Utrechtse Green Deal af te sluiten. Onderzoeken welke regionale initiatieven kansrijk zijn en deze in samenwerking provinciebreed uitrollen.			
Gevraagde capaciteit	RUD-Utrecht en ODRU: Uitvoeren projectplan (projecttrekker) en EED-audits: - P.M. Ureninzet : Nog nader te concretiseren door opdrachtgevers en RUD's; Gemeenten en provincie: bijdragen aan de uitvoering van het projectplan: P.M.			
Opmerkingen	De ontwikkeling van de energykit en voor het haalbaarheidsonderzoek voor de green deal-aanpak wordt door de provincie financieel ondersteund.			

			Projectnummer	3
Pijler	☐ Bezoeken en controles	☒ Informatie-voorziening	☒ Anders werken	☐ Wetten en regels
Titel	Samenwerken op watergebied			
Doel	Het toezicht op indirecte lozingen is onderdeel van een controle, maar neemt nog enigszins een aparte plaats in. Inzicht in het toezicht op indirecte lozingen en het opzetten van een uniform effectief en efficiënt toezicht en het maken van concrete werkafspraken tussen waterschappen en gemeente is het doel. Uitgangspunt daarbij is dat zoveel mogelijk wordt samengewerkt met de waterschappen, de beide omgevingsdiensten, gemeentelijke rioolbeheerders en toezichthouders.			
Resultaat en planning	1. Het gezamenlijk uitvoeren van het project laboratoria en ziekenhuizen; Omgevingsdiensten en/of gemeenten plannen toezichtsbezoeken in bij deze inrichtingen vallend binnen deze branche. Hierbij wordt gecontroleerd op de gedragsvoorschriften om de hoeveelheid afvalwater terug te dringen en opdat er zoveel al mogelijk wordt voorkomen dat verontreinigingen in het afvalwater terechtkomen. 2. voorafgaand organiseren van één informatiebijeenkomst. De waterschappen zullen samen met de omgevingsdiensten en gemeenten de benodigde kennis binnen de projectopzet en projectuitvoering overbrengen en komen tot een gezamenlijke geharmoniseerde toezichtsaanpak en interventie. Om de kennis op het beoordelen van afvalwater, middels de Algemene Beoordelingsmethodiek 2016, te verhogen, wordt een kennisbijeenkomst georganiseerd 3. Om te komen tot objectieve informatie zullen 'SMART' afspraken worden gemaakt tussen de bevoegde gezagen (provincie, gemeenten waterschappen en de beide omgevingsdiensten) over de (gezamenlijke) uitvoering van VTH-taken bij indirecte lozingen op basis van de resultaten (meer of minder toezicht op ziekenhuizen en laboratoria).			
Gevraagde inzet	1. Waterschappen (organisatie voorlichting) Provincie Utrecht, RUD-Utrecht, ODRU, gemeenten (deelname aan symposium): dagdeel Dit betreft kennis delen, opzet interventie en handhavingsstrategie aspectcontroles. 2. Gemeenten, provincie, omgevingsdiensten en waterschappen nemen aspect afvalwater mee bij het (reguliere) toezicht op ziekenhuizen en laboratoria. 3. Waterschappen faciliteren omgevingsdiensten met het opzetten en het uitvoeren van project aspectcontroles indirecte lozingen laboratoria en ziekenhuizen. Door gezamenlijke controles, uitvoeren van bemonstering en het toetsen van gedragsvoorschriften. 4. Opstellen van verslag met bevindingen over de inzet en uitvoering in 2019.			

			Projectnummer	4
Pijler	☐ Bezoeken en controles	☒ Informatie-voorziening	☒ Anders werken	☐ Wetten en regels
Titel	Effectieve en efficiënte boa-samenwerking in het buitengebied			
Achtergrond	De ontwikkelingen in het groene domein hebben ertoe geleid dat in het VTH Samenwerkingsprogramma vanaf 2015 een provinciebreed project is opgenomen om te komen tot voorstellen voor een structurele verbetering van het gezamenlijke toezicht en de handhaving in het Utrechtse buitengebied. De voorgestelde activiteiten zijn als volgt te groeperen: 1. verbeteringen in de afstemmings- en samenwerkingsstructuur; 2. de inzet van meer groene boa's; 3. effectievere en efficiëntere inzet van de bestaande toezichtscapaciteit.			
Resultaat	1. Verbeteringen in de afstemmings- en samenwerkingsstructuur Groene instanties zijn beter in de provinciebrede overlegstructuur opgenomen. De politie wil via betere onderlinge afstemming van o.a. risico's, prioriteiten en informatie-uitwisseling komen tot een effectievere en efficiëntere inzet van de bestaande capaciteit bij politie en gemeenten. Het structuurvoorstel is inmiddels vastgesteld. In 2018 worden alle wijkteams op de hoogte gebracht dat de operationele regie van alle boa's bij hen ligt. In ieder wijkteam zal daarvoor een operationeel expert of operationeel specialist aangewezen worden. De verwachting is uitgesproken dat alle wijkteams in 2018 beschikken over een dergelijke functionaris. 2. Inzet van meer groene boa's. a. provincie In het coalitieakkoord van Gedeputeerde Staten is vanaf 2016 € 250.000 structureel opgenomen voor extra groene boa's en de verbetering van het toezicht in het buitengebied. De concrete inzet van de extra boa's wordt jaarlijks bepaald aan de hand van de gestelde bestuurlijke prioriteiten. Gezien de aard van de problematiek zal geografisch gezien het accent van de extra capaciteitsinzet vermoedelijk vooral komen te liggen bij extra toezicht op de Utrechtse Heuvelrug. Op verzoek van de gemeente de Ronde Venen wordt onderzocht of meer efficiency en effectiviteit bereikt kan worden bij de inzet van toezichts- en handhavingscapaciteit van de diverse instanties op de Vinkeveense Plassen en of groene boa's daar ook een bijdrage aan kunnen leveren. b. gemeenten Slechts enkele Utrechtse gemeenten hebben een boa domein 2 in			

	eigen dienst, die meestal ook niet zijn volledige tijd aan “groen” toezicht mag besteden. Een inventarisatie in de eerste helft van 2015 heeft inzichtelijk gemaakt dat de grootste prioriteit bij veel gemeenten momenteel ligt bij het op orde krijgen van hun nieuwe zorgtaken, en dat het volledig in dienst nemen van een domein 2-boa op dit moment geen (financiële) prioriteit heeft. Om deze financiële drempels te verlagen is het product “toezicht buitengebied” ontwikkeld, waardoor gemeenten en andere partijen op urenbasis boa-capaciteit kunnen inhuren. c. Overige partners Domein 2-boa's zijn ook in dienst bij in Utrecht samenwerkende partners als de waterschappen, de Voedsel- en Warenautoriteit, de terreinbeherende instanties waterleidingbedrijven en de particuliere landschappen. In 2018 wordt onderzocht op welke wijze zij een bijdrage kunnen leveren aan een gezamenlijke effectieve en efficiënte inzet van (vrijwillige) Boa's in het buitengebied. 3. effectievere en efficiëntere inzet van de bestaande toezichtscapaciteit. De 26 gemeenten beschikken gezamenlijk over circa 320 domein 1 boa's en een veelvoud aan toezichthouders. Zij hebben over het algemeen geen taken in het buitengebied en hen ontbreekt het ook vaak de specifieke kennis, maar zij allen kunnen - mits goed ondersteund – zeer waardevolle oog- en oorfuncties (signaalfuncties) in het buitengebied vervullen. Hetzelfde geldt voor alle toezichthouders van alle overige samenwerkende instanties in Utrecht. Ondersteuning vindt plaats door: ○ Handhavingskalender ○ Digitale ondersteuning d.m.v. de Samenwerkings-app De in 2015 jaar gelanceerde Samenwerkings-app is geëvalueerd en wordt momenteel geüpdatet. De koppeling die in 2016 was voorzien met WhatsApp om de oog- en oorfuncties van toezichthouders digitaal verder te vergemakkelijken en beter te ondersteunen, wordt opgepakt na het gereedkomen van deze update (Verwachting najaar 2017) ○ Bijscholing In 2018 zijn opfris trainingen voorzien en zal er ook een zogenaamde Boa-contactdag worden georganiseerd. ○ Convenant optreden op elkaars grondgebied De (eerste) ondertekening door partijen (TBO's, gemeenten en provincie) vond plaats op 7 oktober 2016 in aansluiting op de najaarsvergadering van het Bestuurlijk PMO. Het streven is er op gericht om in 2018 de partijen te laten sluiten die het convenant nog niet hebben medeondertekend. ○ Handboek uniform optreden Het handboek vormt voor de grondeigenaren een middel om de spelregels voor een bepaald terrein vast te kunnen
--	---

	leggen en biedt ook de mogelijkheid om het gezamenlijke boaoptreden meer te uniformeren. De verwachting is dat een geactualiseerde versie van het Handboek in het najaar 2017 of begin 2018 beschikbaar komt.
Opmerking	

			Projectnummer	5
Pijler	☐ Bezoeken en controles	☒ Informatie-voorziening	☒ Anders werken	☐ Wetten en regels
Titel	Gezamenlijke implementatie Omgevingswet			
Achtergrond Doel	De voortgang van het landelijke proces van ontwikkeling van de Omgevingswet in 2017 geeft het beeld dat ook het jaar 2018 vooral nog in het teken zal staan van het concretiseren van de impact, de veranderopgave en de veranderaanpak voor het VTH-takenpakket. Dit geldt zowel voor individuele instanties als voor de onderlinge samenwerking. Voor een gecoördineerde afstemming van de implementatie van de Omgevingswet met alle betrokken VTH-partners in Utrecht is het doel in 2018 gericht op: - Het nog concreter inzicht krijgen in de mogelijke impact, veranderopgave en veranderaanpak van de diverse bevoegheidsveranderingen die de Omgevingswet met zich meebrengt; - Scherp inzicht krijgen in de mogelijke impact, veranderopgave en veranderaanpak van de ('beleidsneutrale') integratie van de wet VTH in de Omgevingswet; - Verkenning van de veranderopgave en –aanpak van de wet Private bouwtoetsing - Verkenning van de veranderopgave als gevolg van aanvullingswetten Bodem, Natuur, Grondeigendom en Geluid; - Verkenning van de veranderopgave voor toezicht en handhaving door actieve Utrechtse deelname aan de landelijke verkenningen op dit punt. Voor dit laatste heeft de Provincie inmiddels contact gezocht met de mensen van het programma "Aan de slag met de Omgevingswet ". In onderling overleg wordt met de leden van het ambtelijk PMO te houden botsproef/expertsessie georganiseerd rond een complex bedrijf (met vergunning) en rond een inrichtingssituatie vallend onder algemene regelgeving. Voor de overige genoemde aspecten doet de provincie – in afstemming met haar VTH-partners - eind 2017/begin 2018 een procedurevoorstel en stelt het daarbij de ondersteuning van een extern adviesbureau ter beschikking.			

			Projectnummer	6
Pijler	☐ Bezoeken en controles	☒ Informatie-voorziening	☒ Anders werken	☐ Wetten en regels
Titel	Gezamenlijke afstemming Wet natuurbescherming			
Achtergrond	De Wet natuurbescherming formuleert nieuwe verantwoordelijkheden voor de provincies. Provincies heeft daardoor extra ruimte om de doelstellingen voor natuur te realiseren en om natuur met andere maatschappelijke belangen te laten samengaan. De implementatie van de Wet natuurbescherming kreeg onder hoge druk vorm in 2016-2017 en is daardoor nog relatief beleidsarm. Na de implementatie is meer tijd beschikbaar voor de verdere ontwikkeling van beleid waarmee de wet maximaal is in te zetten voor de provinciale beleidsdoelen. De rol die gemeenten spelen bij de wettelijke bescherming van plant- en diersoorten wordt steeds groter en spelen zij een actieve rol bij het borgen van de aanwezige natuurkwaliteit door het toepassen van bestemmingen en planregels waarbij rekening moet worden gehouden met de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.			
Resultaat en planning	Het Ministerie van Economische Zaken, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de provincie Utrecht hebben op 14 september 2016 een informatiebijeenkomst georganiseerd over de Wet natuurbescherming en welke gevolgen deze wet heeft voor elke organisatie. De uitkomsten van deze bijeenkomst dienen als input voor de proces- en werkafspraken die de provincie gaat maken met de gemeenten, de RUD Utrecht en de Omgevingsdienst regio Utrecht met betrekking tot de taken uit de Wnb inzake vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-taken). De verwachting is dat de Landelijke handhavingsstrategie (LHS) toepasbaar is voor de Wet natuurbescherming. Om de samenwerking tussen provincie en de gemeenten een impuls te geven, heeft de provincie een voorstel uitgewerkt (Utrechtse Aanpak) om gemeenten tegemoet te komen bij de uitvoering van de Wnb. Onderdelen daarvan zijn het delen van kennis en het bijdragen aan het uitvoeren van onderzoeken voor soortenmanagementplannen waarmee de uitvoering van de wet zowel voor gemeenten als voor de inwoners eenvoudiger kan. Het jaar 2018 zal gebruikt worden om gezamenlijk aan de slag te gaan met de Wet natuurbescherming en oplossingen te vinden voor knelpunten die tijdens de implementatie zijn gekomen of die tijdens de evaluatie aan het lichtgaan komen. Een door de provincie aangestelde projectleider zal dit proces faciliteren.			

			Projectnummer	7
Pijler	☐ Bezoeken en controles	☒ Informatie-voorziening	☒ Anders werken	☐ Wetten en regels
Titel	Signaaltoezicht uitwerken tot een volwaardig VTH-instrument			
Achtergrond Doel	Werken VTH-partners met verschillende verantwoordelijkheden bewust samen (gemeente, provincies, waterschappen en de VRU, dan is sprake van VTH-ketensamenwerking. Het is daarbij de vraag welk doel de samenwerking dient – zoals betere programmering, preventie, signaleren, beoordeling of sanctionering – en welke organisatievorm of coördinatie daarbij het best past. Het centrale samenwerkingsmotief bij ketensamenwerking is vergroting van de effectiviteit van de handhaving. Hierdoor vermindert de toezichtsdruk en is het mogelijk, waar nodig, daadkrachtiger op te treden. Signaaltoezicht zou daar een bijdrage aan kunnen leveren. Eerdere projecten die zich op signaaltoezicht richtten, sloegen niet of nauwelijks aan. Vermoedelijke redenen hiervoor kunnen zijn: • Signaaltoezicht mag geen extra tijd kosten en moet plaatsvinden binnen de bestaande uren; • Tijdens de pilots bleek het toch meer tijd te kosten dan verwacht. De toezichthouders zien het als taakverzwaring; • Het belang van communicatie is onderschat binnen de pilots. De handhaver wil graag weten wat er met zijn signalering wordt gedaan en of de ontvanger het signaal ook van belang vindt; • Het ontbrak aan commitment van de opdrachtgevers en toezichthouders en er is niet genoeg aandacht besteed aan het uitrollen van de betreffende pilots. Bij het implementeren van signaaltoezicht in elke organisatie is urgentiegevoel en betrokkenheid van de betrokken organisaties van groot belang. Maar hoe groot is het draagvlak eigenlijk? En hoe aan meer urgentiegevoel en grotere betrokkenheid te werken? Om van signaaltoezicht een succes te kunnen maken, zullen er antwoorden moeten worden gevonden op bovenstaande vragen. Pas dan kan bepaald worden of het zinvol is om bijvoorbeeld een applicatie te ontwikkelen als hulpmiddel bij signaaltoezicht.			
Resultaat en planning	• Provinciebreed onderzoek dat antwoord geeft hoe signaaltoezicht tot een succes kan worden gemaakt.			
Gevraagde capaciteit	Onderstaande organisaties hebben toegezegd om hierover mee te denken. Gemeente Veenendaal, RUD Utrecht, ODRU, VRU, Waternet, Politie, OM/FP, RMN en de provincie			

			Projectnummer	8
Pijler	☐ Bezoeken en controles	☒ Informatie-voorziening	☐ Anders werken	☐ Wetten en regels
Titel	Provinciebrede aanpak asbestdaken			
Doel	Doel is de sanering van asbestdaken te versnellen.			
Resultaat en planning	Tijdens een drukbezochte bijeenkomst in juni is een aantal oplossingsrichtingen geformuleerd: 1. Het maken van een gezamenlijke kosten-baten analyse (is het goedkoper om straks te handhaven of nu te ontzorgen?) 2. Het vormen van een informatieteam, mogelijk vanuit de uitvoeringsdiensten - o Mogelijkheden inzichtelijk maken voor asbestdaken-eigenaren - o Communicatietraject opzetten met asbestdaken-eigenaren - o Verkopers van daken benaderen 3. Bestuur meer betrekken bij het onderwerp, bijvoorbeeld door een bijeenkomst met de bestuurders 4. Gezamenlijke afspraken met woningbouwcorporaties Over deze punten worden hieronder concrete afspraken gemaakt. 1. Kosten-batenanalyse aanpak asbestdaken In 2018 wordt er voor alle gemeenten een kosten-batenanalyse voor de aanpak van asbestdaken gemaakt. Daarin wordt onderzocht welke kosten de gemeente kunnen verwachten voor toezicht & handhaving na invoering van het Asbestdakenverbod. Het beoogde informatieteam (zie hieronder) zal dit faciliteren. <i>Toelichting:</i> Gemeente Utrecht beschikt al over een dergelijke analyse. Uit die analyse is gebleken dat een stimulerende proactieve aanpak, financieel gunstig is voor de gemeente, doordat de toezicht & handhavingskosten na 2024 daardoor omlaag gaan. De methodiek van de gemeente Utrecht wordt als uitgangspunt gebruikt voor deze analyse. De database met asbestverdachte daken (resultaat samenwerkingsafpraak 2017) vormt input voor de analyse. Gestreefd wordt naar een analyse gespecificeerd op niveau van individuele gemeenten. 2. Informatieteam Asbestdaken Regio Utrecht (RUD Utrecht) Het doel van het informatieteam is het regionaal stimuleren en versnellen van het verwijderen van asbestdaken. Zij richten zich hierbij op ontzorgen en niet op handhaving. Dit informatieteam is actief tot het verbod ingaat. Het informatieteam gaat onder andere aan de slag met: - Vraaggestuurde projecten (bijv. wijkgerichte aanpak particulieren)			

	met een dak <35 m²); - Proactieve houding naar alle gemeenten toe; - Communicatie met landelijk programmabureau asbestversnelling; - Communicatie naar de verschillende asbestdakeneigenaren (agrariërs, bedrijven, inwoners, etc.), bijvoorbeeld door het bouwen van een informatiewebsite; - Uit (laten) voeren van de kosten- en batenanalyse, zoals benoemd onder 1; - Betrekken bestuurders bij aanpak asbestdaken, zoals benoemd onder 3; - Betrekken woningbouwverenigingen, zoals benoemd onder 4. 3. Betrekken bestuurders bij aanpak asbestdaken Tijdens de ambtelijke regionale werksessie “aanpak asbestdaken” op 13 juni 2017 is geconcludeerd, dat actieve bestuurlijke ondersteuning noodzakelijk is om de versnelling in de sanering van asbestdaken te realiseren. Daarom zullen de RUD en ODRU hun besturen in 2018 actief informeren over de stand van zaken, uitdagingen en lopende acties in de regio Utrecht. 4. Betrekken woningbouwverenigingen Om zoveel mogelijk daken te laten saneren, moeten eigenaren in beweging worden gebracht. Een belangrijke groep eigenaren zijn de woningbouwverenigingen (WBV). Op dit moment is niet bekend in hoeverre de woningbouwverenigingen in hun onderhoudsprogramma's al anticiperen op het beoogde verbod en of er grote knelpunten worden voorzien. In 2017-2018 gaat het regionale informatieteam (in afstemming met betrokken gemeenten) daarom actief met deze partijen in gesprek. Doel is de woningbouwverenigingen aan te sporen en eventuele knelpunten/uitdagingen tijdig te signaleren, zodat naar oplossingen gezocht kan worden.
Gevraagde capaciteit	Provincie Utrecht 400 uur P.M.

			Projectnummer	9
Pijler	☐ Bezoeken en controles	☒ Informatie-voorziening	☒ Anders werken	☐ Wetten en regels
Titel	Uniformeren VTH-beleid basistakenpakket			
Achtergrond	Met de aanpassing van het Besluit omgevingsrecht (Bor) wil de wetgever de fragmentatie in de samenwerking en uitvoering op VTH gebied verminderen en meer eenheid brengen in de uitvoering. Het is nu een wettelijke eis dat de bestuurlijke instanties, die gezamenlijk de opdrachtgevers van een omgeving vormen (= gemeenten en provincies, in enkele gevallen ook waterschappen) gezamenlijk komen tot een uniformering van hun VTH-beleid voor het verplichte basistakenpakket.			
Resultaat	Gezien de belangen bij uniformiteit voor burgers en bedrijven én voor de VTH-instanties die overstijgend aan de omgevingsdienstgrenzen werken, ontwikkelen we daarom – in nauwe afstemming tussen beide Utrechtse omgevingsdiensten en de betrokken PMO-partners - gezamenlijk een proces om per 1 juli 2018 zo veel mogelijk provinciebrede uniformiteit in het VTH-beleid voor de uitvoering van het basistakenpakket te bereiken..			
Opmerking	Dit proces vergt instemming van de AB's van beide Utrechtse omgevingsdiensten. De afgelopen jaren hebben gemeenten beleid voor toezicht en handhaving vastgesteld. Enkele gemeenten hebben dat ook gedaan voor vergunningverlening. Deze beleids-documenten vormen het vertrekpunt voor de gewenste uniformering van VTH-beleid. Uitgangspunt voor dit uniformeringsproces is ook: Provinciebrede uniformering waar nodig en wenselijk, lokaal/regionaal maatwerk waar mogelijk en wenselijk. De provincie faciliteert beide omgevingsdiensten bij dit proces met ondersteuning van een extern bureau.			